Особливості у впровадженні вимог законодавства щодо благополуччя тварин для господарств з утримання овець та кіз.

Дотримання вимог щодо благополуччя сільськогосподарських тварин не лише гуманне ставлення до тварин, а й стратегічна інвестиція в безпечне, економічно ефективне та конкурентоспроможне виробництво. Це те, що підвищує стійкість галузі тваринництва в умовах сучасного ринку, законодавства та очікувань суспільства.

Благополуччя тварин – фізичний та ментальний стан тварин, пов'язаний з умовами їхнього життя і смерті, що передбачають відсутність у тварин: голоду та спраги, страху та страждань, дискомфорту, болю, травм і хвороб.

Власники і утримувачі дрібної рогатої худоби мають дотримуватися загальних вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання, затверджених наказом Мінекономіки від 08.02.2021 №224.

Вимоги стосуються всіх категорій господарств, що розводять, вирощують і утримують кіз або овець з метою виробництва харчових продуктів, вовни, шкіри, хутра або в інших сільськогосподарських цілях.

Запровадження вимог у сфері благополуччя тварин сприяє збереженню здоров'я тварин та підвищенню рівня їх продуктивності.

Закон України **«Про ветеринарну медицину»**

ОБОВ'ЯЗКОВІ ДО ВИКОНАННЯ АКТИ

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 08.02.2021 **№ 224 "Про затвердження Вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання"**

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Закон України **«Про безпечність та гігієну кормів»**

Закон України **«Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»**

ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ТВАРИН

ВИМОГИ **ОБОВ'ЯЗКОВІ**, НЕ РЕКОМЕНДАЦІЙНІ

ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ

СТОСУЮТЬСЯ **ВСІХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ — **НА ОПЕРАТОРІ РИНКУ**

02

НАПУВАННЯ КІЗ ТА ОВЕЦЬ

В СЕРЕДНЬОМУ 10 ЛІТРІВ ВОДИ НА ДОБУ НА ДОРОСЛУ ТВАРИНУ

ВІВЦІ

- ПІДТРИМКА (НЕ ЛАКТАЦІЯ): 2–6 Л/ДОБУ
- ВАГІТНІ: 3–7 Л/ДОБУ
- ЛАКТАЦІЯ (ВІВЦЕМАТКА З ЯГНЯМ): 6–12 Л/ДОБУ
- СПЕКА / СУХИЙ РАЦІОН: ДО 10–15 Л/ДОБУ

КОЗИ

- ПІДТРИМКА: 2–5 Л/ДОБУ
- ВАГІТНІ: 3–6 Л/ДОБУ
- ЛАКТАЦІЯ (МОЛОЧНІ КОЗИ): 5–12 Л/ДОБУ
- СПЕКА / ВИСОКА ПРОДУКТИВНІСТЬ: ДО 12–18 Л/ДОБУ

НАПУВАННЯ КІЗ ТА ОВЕЦЬ

ВОДА ДЛЯ ОВЕЦЬ І КІЗ МАЄ БУТИ ПОСТІЙНО ДОСТУПНА, ЧИСТА, БЕЗ ЛЬОДУ ВЗИМКУ, З КОНТРОЛЕМ КІЛЬКОСТІ ПО СЕЗОНАХ. НАЙЧАСТІША ПРИЧИНА ПРОБЛЕМ У СТАДІ — НЕСТАЧА ВОДИ ВЗИМКУ/В СПЕКУ ТА БРУДНІ ПОЇЛКИ.

- ВОДА ДОСТУПНА ТВАРИНАМ ПОСТІЙНО (24/7).
- У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД ВОДА В ПОЇЛКАХ НЕ ЗАМЕРЗАЄ, ЛІД НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ.
- ПОЇЛКИ ОЧИЩАЮТЬСЯ ЩОДНЯ, ВОДА — БЕЗ ВИДИМИХ ЗАБРУДНЕНЬ ТА ЗАПАХУ.
- КІЛЬКІСТЬ ВОДИ ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ З УРАХУВАННЯМ СЕЗОНУ, ТИПУ ГОДІВЛІ ТА ФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ.
- ОЗНАКИ НЕДОСТАТНЬОГО НАПУВАННЯ (ВТРАТА АПЕТИТУ, СУХИЙ КАЛ, ЗНИЖЕННЯ МОЛОКА) — ПІДСТАВА ДЛЯ НЕГАЙНОЇ ПЕРЕВІРКИ ВОДОПОСТАЧАННЯ.

05

06

РЕАЛЬНІ КЕЙСИ

НА ГОСПОДАРСТВІ ПОНИЗИВСЯ РІВЕНЬ ҐРУНТОВИХ ВОД І ДОГЛЯДАЧІ НЕ ЗАМІТИЛИ ЦЬОГО

З ПЛИНОМ ЧАСУ ВІДМІЧАЛОСЬ ЗНАЧНЕ СХУДНЕННЯ ТВАРИН І ПОДАЛЬША ЗАГИБЕЛЬ З ОЗНАКАМИ ЗНАЧНОЇ ДИСТРОФІЇ (НАВІТЬ ДО ДИСТРОФІЇ СЕРЦЕВОГО М'ЯЗУ)

ВОДА МОЖЕ БУТИ ЧИСТОЮ АЛЕ В ПОЇЛКАХ ЯКІ ПЕРІОДИЧНО НЕ МИЮТЬСЯ УТВОРЮЄТЬСЯ БАКТЕРІАЛЬНИЙ НАЛІТ ТА РОЗВИВАЄТЬСЯ ПАТОГЕННА МІКРОФЛОРА

РАЦІОН ТВАРИН

Раціон має бути повноцінним і збалансованим відповідно до їх віку і виду, у кількості, достатній для підтримання здоров'я тварин на належному рівні і задоволення їх фізіологічних потреб

Спосіб годування не повинен завдавати непотрібних страждань і травмувати сільськогосподарських тварин. Тварини повинні мати одночасний доступ до кормового столу

08

РЕАЛЬНІ КЕЙСИ

КОНТРОЛЬ ЗА ДОСТУПНІСТЮ ДО КОРМОВОГО СТОЛУ – НЕ МОЖЛИВІСТЬ ОДНОЧАСНОГО ДОСТУПУ ПРИЗВОДИТЬ ДО ТОГО, ЩО СИЛЬНІШІ ВІДТІСНЯЮТЬ СЛАБШИХ ЩО ПРИЗВОДИТЬ ДО **ТРАВМУВАНЬ ТВАРИН ТА НЕДОСТАТНОСТІ КОРМУ** ДЛЯ ПЕВНИХ ГРУП ТВАРИН

ДОГЛЯД ЗА ТВАРИНАМИ

ВЛАСНИКИ ТА УТРИМУВАЧІ **ВІДПОВІДАЮТЬ**
ЗА УТРИМАННЯ ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН

НЕ ПОВИННІ ЗАВДАВАТИ:

НЕВИПРАВДАНОГО БОЛЮ

СТРАЖДАНЬ

ТРАВМ

ГУМАННЕ УПРАВЛІННЯ СТАДОМ ОВЕЦЬ І КІЗ

СТАДНИЙ ІНСТИНКТ

ТВАРИНИ РУХАЮТЬСЯ РАЗОМ, ТЯГНУТЬСЯ ОДНА ЗА ОДНОЮ, УНИКАЮТЬ ІЗОЛЯЦІЇ

КУТ ЗОРУ 270-330*

ТВАРИНИ БАЧАТЬ ПОЗАДУ. УНИКАЙТЕ ПІДХОДІВ ЗІ СЛІПОЇ ЗОНИ.

ЖОВТА ЗОНА "ТИСКУ"

БЕРЕЖНО ВХОДИТИ В ЗОНУ, ВИКОРИСТОВУЙТЕ М'ЯКИЙ ТИСК ВІДДАЛЬ 1-5 МЕТРІВ

ЗЕЛЕНА ЗОНА "СПОКОЮ"

НЕ НАБЛИЖАЙТЕСЬ ДО ТВАРИН НАДТО БЛИЗЬКО, ЩОБ УНИКНУТИ СТРЕСУ

ГРУПОВЕ ПЕРЕСУВАННЯ

ТВАРИНИ РУХАЮТЬСЯ СПОКІЙНІШЕ ГРУПАМИ ПО ПРЯМІЙ, НІЖ КОЖНА ОКРЕМО

НАПРЯМНІ ЗАСОБИ

ВИКОРИСТОВУЙТЕ ЖОВТІ ПРАПОРЦІ, ДОШКИ, ЗАВІСИ - М'ЯКО НАПРАВЛЯЙТЕ ТВАРИН

БУДІВЛІ ТА ОБЛАДНЕННЯ

МАТЕРІАЛИ ПРИМІЩЕННЯ ТА ОБЛАДНАННЯ:

- **НЕ ПОВИННІ ЗАВДАВАТИ ШКОДИ**
- **НЕ ПОВИННІ ТРАВМУВАТИ ТВАРИН**

В БУДІВЛЯХ:

- **НАЛЕЖНЕ ОСВІТЛЕННЯ**
- **ПРИРОДНЕ ОБО ШТУЧНЕ**
- **НАЛЕЖНА ВЕНТИЛЯЦІЯ**
- **СИГНАЛІЗАЦІЮ ВІДМОВИ ПРИМУСОВОЇ ВЕНТИЛЯЦІЇ**

ТВАРИНИ НА ГЛИБОКІЙ ПІДСТИЛЦІ НЕ БОЯТЬСЯ ХОЛОДУ
ТЕСТ НА АМІАК
ТВАРИНИ ПРОТЯГІВ БОЯТЬСЯ БІЛЬШЕ НІЖ ХОЛОДУ

БУДІВЛІ ТА ОБЛАДНАННЯ

13

АВТОМАТИЗОВАНЕ АБО МЕХАНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ:

Перевіряється **не менше 1 разу на добу**

Несправності усуваються негайно

ДЛЯ ДІЙНОГО СТАДА ДОДАТКОВО ВРАХОВУЄТЬСЯ:

- час та метод доїння
- обладнання для доїння

РЕГУЛЯРНО ПЕРЕВІРЯЄТЬСЯ ТА НЕ ЗАВДАЄ БОЛЮ;

ОГЛЯД ТВАРИН

- НЕ МЕНШ ЯК 1 РАЗ НА ДОБУ;
- АБО З ІНТЕРВАЛАМИ, ДОСТАТНІМИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ СТРАЖДАННЯМ;

ВИЯВЛЕННЯ

- ХВОРОБ;
- ТРАВМ;
- ВІДХИЛЕНЬ У ПОВЕДІНЦІ

15

ЛІКУВАННЯ ТВАРИН

- НАЛЕЖНИЙ ДОГЛЯД ТА/АБО ЛІКУВАННЯ
- **ЛИШЕ ДОЗВОЛЕНИМИ ВЕТЕРИНАРНИМИ ЗАСОБАМИ**

ОБОВ'ЯЗКОВО ПРИ:

- СИМПТОМАХ ХВОРОБИ
- ТРАВМАХ.

16 ОБЛІК

ОБОВ'ЯЗКОВЕ ВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ТА/АБО ПАПЕРОВОГО ОБЛІКУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ЛІКУВАННЯ ТВАРИН, У ТОМУ ЧИСЛІ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ (ПЕРІОД І КІЛЬКІСТЬ), А ТАКОЖ ПРО КІЛЬКІСТЬ ЗАГИБЛИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН, ВИЯВЛЕНИХ ПІД ЧАС КОЖНОГО ОГЛЯДУ.

ДАННІ ЗБЕРІГАЮТЬСЯ 3 РОКИ ТА ДОСТУПНІ ІНСПЕКТОРУ ПІД ЧАС КОНТРОЛЮ